

ÓFÖLDEÁKI TÜKÖR

Az Óföldreáki Honismereti-, Hagyományörző Szabadidő Klub havilapja
2006. április 10.

II. évfolyam 2. szám

Web: honismeret.atw.hu

Vass József

I. rész

ÓFÖLDEÁK MEGMARADT ÖRÖKSÉGE

Oly sok formában, szinte agyon van írva Óföldreák (Földreák) története és annak tárgyi emlékei.

Hiszen ez nem baj, sőt a település lakossága büszke is lehet erre a kis "ékszerdobozra". Több kutató /helytörténész/ jelentetett meg különböző írásanyagot, valamint ásatási /feltárási eredményeket /. Minél több írásos emlékek íródnak, vagy maradnak meg adott létesítményről, településről, akár személyről is, idővel a történetek történelmé válnak. A történeteknek mindig az igaz és bizonyítható, bizonyított létezésére kell törekednie, tényfeltárónak kell lenni, mert az akár több évszázadokon keresztül is hitelességgel kell, hogy bírjon.

Óföldreák életében nagy eseménynek számított 1996. május 25. A település Dél - Keleti részén feltehetően avar kori dombra épített középkori templom, 1986-ban elkezdett rekonstrukciójának, restaurálási munkálatainak befejezése, valamint újra szentelésének napja volt.

RÖVID TELEPÜLÉS TÖRTÉNET

A kutatók a hazai levéltárakat átkutatva, megállapították, hogy a késő középkori településre vonatkozó birtok és tulajdoni adatokra bukkantak. Joggal megállapítható, hogy mára legnagyobb része az anyagoknak megsemmisült. Levéltárakban nem igazán található Návay családi személyes iratok, leginkább is magán gyűjtőknél fellelhető, mint hagyatéki formában. A Návay levéltár szét hurcolásával, és elpusztulásával olyan történelmi anyagokkal lett szegényebb a kutató társadalom, amelyekell világosabb és átláthatóbb képet lehetne adni a mai olvasóknak. Így ír Béres Mária az

„Óföldreáki erődtemplom” című írásában. ...Kivételt csupán az az 1429-ből származó –szenzációsnak mondható – bulla jelent, melyet V. Márton pápa adott ki Balázsfia Dénes „supplicatiojára”. Ez az okmány nem csak a kérelmező pappá szentelésének tényét tanúsítja, hanem beiktatja őt a földreáki Szent Márton templom javadalmába is... Ez is tanúsítja bizonyíthatóan, hogy a templomnak első ismert papja feltehetően 1429-ben Balázsfia Dénes, továbbiakban a védőszentje pedig Szent Márton volt.

A török 1552-ben elpusztította egész Csanádot és a falvakat földé tette egyenlővé. Később 1500-as évek végén már Toldy Mátyás, Szalay Ferenc, Sárkány Dénes és Szabó János tulajdonához tartozott a község egy része. 1686-ban a török a vidékről kivonult a terület ismét a kamara tulajdonába került.

A községet a Száraz-ér partján találjuk. Két Deák falvát is említene az 1700-as években, egyik volt Al-Deák falva a másik pedig Fel-deák falva. (Borovszky: Csanád vármegye története 1715-ig) című munkájában. Majd később a Fel-Deák falva maradt meg, amely (Fyldeak) **Földreák** nevet kapta.

A település 1728-ban 17 ezer holdból állt. A település ez időben kamarai tulajdonban volt. Ávay (Navoy) János, volt szegedi plébános, utóbb nagyvárad kanonok, csuthi prépost, a kamarától gyermekei számára, 4.500 rhenusi (arany) forintért megvásárolta. Ez a pénz igen csak tetemes összegnek felelt meg. A kanonok 1728. december 7-én kifizette a kincstárnak a meghatározott vételárat. Ezennel a földreáki birtok nemcsak Návay György birtokába került hanem János és József tulajdonába is. Návay János az adománylevelet 1729. július 1-jén kapta meg. Közben a birtokosok egyezséget kötöttek a földreáki és a "Gajdos-hát" nevű földterület használatára, amely csak időlegesen oldotta meg a birtokosok közötti ellentéteket.

Folytatjuk

MUNKAÜGYI SZABÁLYOZÁSOK

Munkaerő-kölcsönzés

A Munka Törvénykönyve garanciákat vezetett be annak érdekében, hogy a munkáltatók ne tudjanak visszaélni a munkaerő-kölcsönzéssel. A törvény megtiltja a kölcsönzést, ha a munkavállaló korábban a kölcsönvevőnél volt alkalmazásban. Ez volt a legtöbb visszaélésre alkalmas adó kiskapu; rendszeresen előfordult ugyanis, hogy a munkaszerződés megszűnte után a munkáltató kisebb bérért vette kölcsön ugyanazt a dolgozót. Az egyenlő munkáért egyenlő bért elvet szolgálja az a szabály, hogy a kölcsönzött dolgozó hat hónap folyamatos munka után ugyanolyan bérré jogosult, mint ugyanazt a munkakört betöltő rendes munkaszerződéssel rendelkező alkalmazott.

Dolgozhatnak a kismamák

A kismamák a GYES mellett akár napi nyolc órás munkát is vállalhatnak január 1-től, munkajogi védettségük a GYES igénybevételének idején végig fennmarad.

Munkaügyi ellenőrzés

Év elejétől a munkaügyi bírságok szigorodnak, és mértékük a jogszabály-sértés súlyosságának függvénye lesz. Eddig a munkaügyi ellenőrzésekről szóló törvény nem tett különbséget a jogszabály-sértések között; ugyanakkora bírságot kapott az a munkáltató, aki véletlenül kihagyott a munkaszerződésből egyik dolgot, és az, aki például munkaszerződés nélkül foglalkoztatott. A bírságok eddig 50 ezertől 6 millió forintig terjedtek, mostantól a minimum 30 ezerre csökken, de a súlyosabb vétségeket többszörösen elkövetőknek 20 millió forint bírságot is kiszabhatnak a munkaügyi felügyelők.

Állami támogatás

Az Államháztartásról szóló törvény módosításával jövőre már csak azok a vállalatok juthatnak állami

támogatáshoz, melyek rendezett munkaügyi kapcsolatokkal rendelkeznek. Kivételnek számít, ha nem súlyos jogszabály sértésről van szó (egy-két rubrika üresen hagyása a szerződésben) és az is, ha a munkáltató minimális számú alkalmazottat színlelt szerződéssel foglalkoztat.

Járulékkedvezmény

Január elsejétől azok a kis- és középvállalatok, melyek tartós munkanélkülivel emelik létszámukat, mentesülnek a járulékfizetési kötelezettség alól. A kedvezmény a minimálbér 130 százalékáig – 81250 forintos bruttó keresetig érvényes, és a munkáltatóknak biztosítaniuk kell az egy éves továbbfoglalkoztatást. A munkaügyi tárca szerint ez 300 ezer álláskeresőt és 900 ezer vállalkozást érinthet. Probléma adódhat azonban a munkanélküliek földrajzi megoszlásából – a budapesti cégek a kedvezmény miatt nem teszik át székhelyüket egy olyan területre, ahol magas a munkanélküliség, a munkavállalók pedig meglehetősen immobilak – mondta a Napi Gazdaságnak Erdős Gabriella, a Pricewaterhouse Coopers adópartnerere. Ezzel szemben a tárca bizakodik: legalább 30 ezres foglalkoztatás-bővülésre számít a lépés hatására, annak ellenére, hogy a rendelkezés elődjét, az 50 százalékos kedvezményt év végéig összesen 108 vállalat, 120 munkavállaló után vette igénybe – ami a prognózisokhoz képest arcot pirítóan kevésnek mondható.

Többen vehetik igénybe a prémium évek programot Eddig a nyugdíj előtt 3 évvel lehetett igénybe venni, most már 5 évvel korábban is. A jogosultak közvetlenül a programba lépésük előtti illetményük 70 százalékát kaphatják a jelenlegi 60 helyett, és a program a közszféra mellett már a versenyszférában is alkalmazható.

NAPTÁR

ÁPRILIS

*Tavaszhó, Szent György hava
Március 21-től április 20-ig Kos csillagjegy*

- **Április 6-án** 110 éve nyitották meg az első újkori olimpiai játékokat Athénban.
- **Április 7-én** Egészségügyi világnap.

11-én A magyar költészet napja

12-én 45 éve startolt Jurij Gagarin, hogy elsőként kerülje meg a Földet. 25 éve tette meg első útját az amereikai űrrepülőgép, a Columbia.

22-én Holukausz világnapja.

VÁSÁRNAPTÁR ÁPRILIS – MÁJUS HÓ

Összeállításunkban csak az országos állat- és kirakodóvásárok helyszíneit közöljük.

Április 11-én Sellye. **12-én** Lébény. **15-én** Mohács. **16-án** Mórahalom. **18-án** Fertőszentmiklós. **20-án** Drávafook, Edelény. **22-én** Kondoros. **25-én** pincehely. **29-én** Mindszent. **30-án** Kunhegyes. Május **2-án** Nagyecsed. **4-én** Encs. **5-én** Gyula. **6-án** Simonytornya. **7-én** Jászapáti, Pécs. **9-én** Ellye. **13-án** Jászberény, Kiskunmajsa.

A húsvét története.

A Húsvét a keresztény világ egyik legnagyobb ünnepe. Jézus feltámadását ünneplik mindenhol a templomokban. A történet szerint két nappal előtte, pénteken, feszítették keresztre őt a római katonák, azzal gyanúsították, hogy forradalmat indíthatott volna a tanításaival és hogy ő akart lenni a király. Ezért csúfságból tövis koronát tettek a fejére, kezét, lábát odaszegeztek a kereszthez és a feje fölé odatűztek egy papírt, amin ez állt: I.N.R.I. - Iesus Nazarensis, Rex Iudaeae. Magyarul: Názáreti Jézus, Judea királya. Szegény, meg is halt néhány órán belül, a családja eltemette, zsidó szokás szerint egy barlangot ásva a domboldalba az Olajfák Hegyén és egy nagy, nehéz kővel takarták be a sírt. Lévé, hogy másnap szombat volt és olyankor a tűzparancsolat szerint pihenni kell, a családja és a tanítványai csak vasárnap mentek ki megint a sírhoz. De mit találtak ott...!? Üres volt a gödör! Egy angyal állt mellette és azt mondta a gyászolóknak: "Nincs már itt, mert feltámadt!"

Gondolom észrevették már, hogy a dátum évről évre változik. Akkor vajon hogyan tudják, mikor kell ünnepelni? Pedig ezt mindenki maga is kiszámolhatja úgy, hogy megfigyeli mikor van az első telihold március 21 után és akkor az utána következő első vasárnap lesz a Húsvét. Azért tudják, hogy akkor volt, mert a biblia szerint az ekkor ünnepelt zsidó Peszach első napján tartóztatták le Jézust. Az úgynevezett Utolsó Vacsora alkalmával (ismered-e a híres festményt?) Jézus és a tanítványai a Peszach előestéjén szokásos Széder estet

ünnepelték meg, megtörve az élesztő nélkül sült kenyeret (maceszt) és megitták az előírt több pohár bort. Nagyon sok nyelven ma is úgy hívják a húsvétot, hogy Paszcha(görög, orosz), Pascua(spanyol), Páscoa(portugál), Pasqua(olasz), Paque(francia), Písk(svéd), Plske(norvég), Paste(román).

Húsvét április 16. Vasárnap

Húsvét április 17. Hétfő

*Jó locsolást és locsolkodást kívánunk
Szerkesztőség*

**KIFŐZTE, HOGY MIT
SÜT?**

HÚSVÉTI FŐZŐCSKE

Fűszeres sajttal töltött báránylapocka

Hozzávalók:

- 1 kg báránylapocka
- 10 dkg rokfort sajt
- 1 csokor petrezselyem
- 1 gerezd fokhagyma
- 2 cl konyak
- ½ l húsleves (lehet kockából is)
- 1 dl tejszín
- 1 tk liszt
- só
- bors
- margarin

Elkészítés:

A húst bevágjuk és kiklopfoljuk. A sajtot a zúzott fokhagymával és az apróra vágott petrezselyemmel összekeverjük és a húsrá terítjük. A húst összegöngyöljük és cérnával átkötjük. Minden oldalról sózzuk, borsozzuk. Egy serpenyőben margarint forrósítunk és a húst minden oldalról pirosra sütjük. Vizet öntünk alá és 200°-ra előmelegített sütőben kb. 90 percig sütjük. A húst kivesszük a serpenyőből és melegen tartjuk. A pecsenyeléhez hozzáadjuk a konyakot, a húslevest és a tejszínt és összeforraljuk. A liszttel besűrítjük. A húst felszeleteljük, tányérra rendezzük és leöntjük a szósszal.

Tipp! Meglehet csinálni sertés lapockából is!
Főtt burgonyával kínáljuk.

KÖZGYŰLÉS

Az Óföldségi Honismereti Hagyományörző Szabadidő Klub 2006. március 18-án 13 órai kezdéssel megtartotta az évzáró közgyűlését. A klubelnöke beszámolt az elmúlt évben végzett tevékenységükről. A

beszámolójában említést tett, hogy a kiemelkedő rendezvényük, a falunapon végzett tevékenységük, a falú lakosságának szórakoztatása volt. Majd azt követően anyagilag is tudták segíteni az ifjúsági klub által augusztusban megrendezésre kerülő ifjúsági napokat is. Mind ezeket a jól előkészített pályázatokon és azok által megnyert pénzeszközöknek köszönhetően tudtak a faluban rendezett rendezvények színvonalához hozzájárulni. Továbbiakban elhangzott, hogy több alkalommal különböző előadásokat és könyv bemutatókon vehetett részt a lakosság, az elkövetkezőkben is próbálnak a település vérkeringésében szorosan részt venni. A klubelnöke mindenkinek megköszönte az önzetlen külső anyagi segítségeket. A közgyűlés továbbra is megszavazta a már régóta jól bevált 360 forint éves tagdíjat. A beszámolót a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Könyvtári hírek

A könyvtár rajzversenyt hirdetett 1848. március 15. forradalomról és az 1848-49-es szabadságharcról. Sok szép és érdekes rajz készült e témában. A művek a könyvtárban lettek kiállítva. Mindegyik alkotó emléklapot kap, a lapok kiosztása még most is folyamatban van, még egyszer köszönöm nekik. Az alkotók névsora: Demeter Levente, Demeter Valentin, Mezei Vivien, Neparáczki Anett, Zoppé Norman.

Március 14.-kén tartottuk a könyvtárban a március 15. ünnepséget. Felolvasásra került a nap eseményei, Petőfi Sándor Nemzeti dal és a 12 pont. Szereplők: Fekete Gabriella, Magyar Máté, Kádár József, nagyon ügyesek voltak. Még egyszer köszönöm a szereplést.

Könyvtár szolgáltatásai ingyenesek.

-Fénymásolás, szkennelés, nyomtatás.

-Internetes szolgáltatások információ keresés, gyűjtés, egy adott téma körfigyelése.

-Könyvtárban a internet használati ideje 30 perc, 2 gép áll az olvasók rendelkezésére.

Könyvtár nyitva tartása:

Hétfő	8.30 – 14.00
Kedd	13.00 – 18.30
Szerda	13.00 – 18.30
Csütörtök	13.00 – 18.30
Péntek	13.00 – 20.50
Szombat	Zárva
Vasárnap	Zárva

Mészáros Erik
könyvtáros

Olvasói levél

A minap jártam az Óföldségi emlékházban. Nagy gonddal elrendezett múlt századi használati tárgyak, eszközök, fényképek. Az ember könnyűszerrel felidézheti a régi kor emberét munka és szórakozás közben. Az élethűen berendezet osztályteremben hallani a gyerekek zivajját ahogy a régi padokban ülnek. A falon látható képekről a falu régi életéről tudhatunk meg sokat, igazi dokumentumok. Nekem az ajtó feletti címer gyűjtemény és a régi pénzek gyűjteménye tetszett a legjobban. Ajánlom mindenkinek a gyűjtemény megtekintését. Sok sikert kívánok a további soha véget nem érő fejlesztési munkához.

Mészáros Erik

KIKELET

Kikelet kikelet,
Vidd már el a telet.
Fázunk várunk,
Hozzad a meleget.

Túrnánk a földet,
Szabadban lennénk.
Hogy mikor jössz már,
Úgy szeretnénk.

Melegágyban várunk,
Édes kikelet.
Mint szerető párok,

A fák is fakadnak,
S itt - ott egy levél.
Madárka énekel,
Annak tetején.

Boldogan hallgatjuk,
S mi is dalolunk.
Majd átöleljük egymást,
Ugye angyalom.

B.M

LAPZÁRTA MINDEN
HÓ 5-ÉN

Felelős kiadó; Óföldségi Honismereti-, Hagyományörző Szabadidő klub. Felelős szerkesztő; Vass József. Szerkesztőbizottság tagjai; Berta Józsefné, Vass Katalin, Zoppé Ferencné. Levél cím; 6923 Óföldség Petőfi utca 8..

Tel: 06.30.559.8350; Nyomda: Heti Plusz, Makó

Email:honismeret@freemail.hu